

ת"ד 5639/07/17 - מדינת ישראל נגד אבי בוכריס

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 5639-07-17 מדינת ישראל נ' בוכריס
תיק חיצוני: 192032/2017
בפני כב' השופט גיל קרזבום, סגן נשיא
מאשימה מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות תעבורה חיפה
נגד
נאשם אבי בוכריס באמצעות ב"כ עו"ד עבד אל ראזק ח'ליליה

החלטה

בבקשת המאשימה להגיש את הודעת המנוחה בבקשה וטענות הצדדים

1. לפני עתירת המאשימה להגשת הודעת המנוחה אשר נגבתה על ידי הבוחן רס"ר דימה סקליאר בתאריך 11.7.17 בבית החולים "בני ציון" בחיפה, ביחס לתאונת הדרכים שהתרחשה בתאריך 4.5.17.
2. יובהר, כי מותה של המנוחה לא נגרם כתוצאה מהתאונה אלא מסיבה אחרת, ולא יוחסה לנאשם עבירה של גרימת מוות ברשלנות.
3. לטענת המאשימה, הודעת המנוחה מהווה ראייה קבילה מכוח סעיף 10(1) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "הפקודה"), מהטעם שזו נגבתה בהזדמנות הראשונה שניתן היה לעשות כן בהתחשב במצבה הרפואי של המנוחה. בהקשר זה המאשימה הפנתה לעדותו של הבוחן בעניין נסיבות גביית ההודעה. בנוסף המאשימה הפנתה להלכה, לפיה יש לפרש בצמצום את הסייגים הנוגעים לקבילות ראיות, וזאת על מנת לאפשר לבית המשפט לבצע בדיקה עניינית של תוכן הראייה ולקבוע את משקלה הראייתית.
4. לטענת ההגנה, אין בנסיבות גביית ההודעה כדי לענות על התנאים שנקבעו בסעיף 10 לפקודה, מהטעם שזו נגבתה כחודשיים לאחר התאונה, וניתן היה לקבל את גרסת המנוחה מיד לאחר התאונה או תוך ימים ספורים.

דין והכרעה

5. בהתאם לסעיף 10 לפקודה: "עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו...מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לוואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה: (1) היא נאמרה בשעת מעשה האלימות, או בסמוך לאחריו, או לאחר שהייתה לו ההזדמנות

הראשונה להתאונן עליו;

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה; (3) היא נאמרה בשעה שהוא היה גוסס, או האמין שהוא גוסס, בעקבו של מעשה האלימות." (ההדגשות שלי ג.ק).

6. אין מחלוקת, שהמקרה הנדון אינו נופל במסגרת החלופות השנייה והשלישית, זאת מהטעם שאמרות המנוחה אינן מהוות חוליה בשרשרת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה-ס' 10(2) לפקודה - ובעת גביית ההודעה המנוחה לא גססה, ובכל מקרה מותה אינו קשור במעשה האלימות (התאונה) - ס' 10(3) לפקודה.

7. בהתאם יש לבדוק האם מתקיימים התנאים הקבועים בס' 10(1) לפקודה. אין ספק שמתמלאים חלק מהתנאים, קרי אומרת האמרה נפטרה, והיא הייתה קורבן למעשה אלימות (במקרה זה תאונת דרכים). בנוסף מדובר באמרות הקשורות לנסיבות התרחשות התאונה. השאלה היחידה שבמחלוקת הינה האם האמרות נאמרו בהזדמנות הראשונה שהייתה למנוחה לומר אותן. בהקשר זה, נקבעה בפסיקה גישה מחמירה ודווקנית תוך שימוש בפרשנות מצמצמת, זאת בין היתר בהתחשב בעובדה שמדובר בחריג לכלל ובפגיעה המשמעותית ביכולתו של הנאשם לסתור את תוכנה של הראייה, בהיעדר אפשרות לחקור את נותן האמרה. עם זאת, יש לבחון כל מקרה ונסיבותיו. **בע.פ. 740/12 מ. ישראל נ' דוד פרסקי** (עליון) נקבע בין היתר: **"מתוך הפסיקה עולה כי סמיכות הזמנים תיבחן לפי נסיבות המקרה הפרטני... (עוד נקבע כי, פעמים, סמיכות הזמנים הנדרשת על מנת להיכנס לגדרי הסעיף לא תסתכם בסמיכות של דקות ספורות. כך, ב-ע"פ 3737/91 חיר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פ"מ מו(3) 273, 276 (1992) נקבע כי: "כאמור בפסקה (1) לסעיף 10, המדובר בדברים הנאמרים בשעת מעשה האלימות אובסמוך לאחריו, או לאחר שהייתה לקורבן האלימות ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו. התיבה "בסמוך לאחריו" מתפרשת על-פי הנסיבות. היא איננה מתייחסת רק למניין של דקות, אלא יכולה לחפוף גם משך זמן ארוך יותר...". יחד עם זאת, דרישת "סמיכות הזמנים" לא התאינה, ושני המבחינים ("סמיכות הזמנים" ו"ההזדמנות הראשונה") עודם מתבררים לאור הטעם העומד ביסוד החריג המצוי בסעיף 10 לפקודת הראיות, וכפי שכתב השופט י' קדמי ב-ע"פ 5730/96 גרציאני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.5.1998), בפסקה 4: "הטעם לקבילותן של האמרות שסעיף 10 הנ"ל מדבר בהן, נעוץ בהנחה, שכאשר קרבן של אלימות אומר דברים הנוגעים למעשה האלימות לו היה לקרבן, אין דעתו נתונה לאמירת שקר; וניתן על כן לקבל את דבריו כמשקפים את האמת. הטעם לקבילות האמרות בנסיבות הקבועות בסעיף האמור נעוץ, איפוא, בקיומה של "זיקה מקשרת" בין מעשה האלימות לבין האימרה שאומר קרבנה של האלימות; כאשר זיקה זו מסלקת את החשש, שמא האימרה כוזבת. זיקה כזו יכולה, על פי טיבה, להתקיים, רק במקום שבו יש "סמיכות זמנים" בין האלימות לבין האימרה; באופן שהאמרה נאמרת תחת "השפעתה" של האלימות" (ההדגשות שלי ג.ק).**

8. גובה ההודעה הבוחן דימה סקליאר העיד על נסיבות גביית הודעת המנוחה: "הולכת הרגל פונתה לבי"ח לקבל טיפול רפואי כתוצאה מהתאונה. במהלך הבדיקות שנעשו לה התגלה אצלה מחלה ממאירה, סרטן, והיא הועברה לבי"ח אחר לחדר בידוד. הגעתי לראשונה לחקור אליה ביום 11.7.17. לשאלת בימ"ש מתי

עשיתי מאמצים לחקור אותה קודם - אני משיב ששוחחתי עם בית החולים". לשאלה מדוע לא ניתן היה לגבות את הודעתה בבית החולים השיב: **"כי אי אפשר היה להתקרב אליה, היא הייתה בחדר בידוד בגלל הסרטן, כך תקופה ארוכה. זו הסיבה שלא נגבתה הודעה מיד לאחר התאונה...לא נתנו להתקרב אליה, היא הייתה עם חליפה שאותה לבשו רק הרופאים שטיפלו בה".** לשאלה האם רשם מזכרים בעניין השיב בשלילה, ולשאלה מדוע לא עשה כן השיב: **"...התיק עבר מהפרקליטות אלינו. יכול להיות שלא רשמתי. אין לי תשובה".** הבוחן העיד על מצבה של המנוחה בזמן גביית ההודעה, והסביר כי: **"היא שכבה על המיטה, זה היה בבידוד. הייתי צריך להתלבש עם ערדליים, כפפות, מסיכה ולשבת במרחק של כ-1.5 מ' ממנה, ולחתום על העדות היא יכלה רק עם העט שהיה לה. היא שכבה, יכלה להתיישב, לשתות מים. לפני כן לא התקרבותי אליה כי הסרטן פגע לה במערכת החיסון ואי אפשר היה להכניס כלום לחדר. גם כשכבר נכנסתי לבשתי בגדים מיוחדים והיא חתמה באמצעות עט שלה. אפילו עט לא יכולתי לתת לה. זה נחרט בזכרוני כי זה ארוע חריג"** (ר' פרוטוקול הדיון מיום 2.7.19).

לשאלה מדוע לא גבה את עדותה של המנוחה לפני מועד תחילת הטיפול במחלתה, השיב: **"לגבות הודעה של פצוע בבית חולים זה עניין בעייתי כשלעצמו היות ו...באירועים חריגים אנחנו ניגשים לבית חולים לגבות הודעות. אצלה המצב היה קל. לשאלה מדוע לא גבית את הודעתה אם מצבה היה קל וכבר הייתי בבית החולים, אני משיב שבשביל לגבות עדות ממאושפז בבית חולים צריך אישור של הרופאים במקום והם לא נותנים אישורים".** לשאלה האם פנה לרופאים על מנת לקבל את אישורם, השיב: **"ביקשתי, אבל אין מזכר על כך. הרופא אמר שכרגע אי אפשר לחקור אותה בגלל סיבות רפואיות".** עוד העיד, כי עשה כן מספר פעמים. לשאלה האם רשם מזכר או תיעד את הדברים, השיב בשלילה (ר' פרוטוקול הדיון מיום 2.10.19).

9. עיון במסמכים הרפואיים (ת/10) מלמד, כי ביום התאונה (4.5.17) המנוחה אושפזה בבית החולים עם פגיעות אורטופדיות שהצריכו התערבות ניתוחית בתאריך 14.5.17. בתאריך 18.5.17 המנוחה הועברה לבית החולים "בני ציון" לצורך שיקום אוטופדי שם החלה גם בטיפול במחלת הסרטן.

10. אינני שולל את טענת המאשימה, לפיה המנוחה שהתה בבידוד במהלך שהותה בבית חולים "בני ציון". עם זאת, אין בנסיבות הנ"ל כדי להצדיק את העובדה, שהודעתה של המנוחה נגבתה רק כחודשיים לאחר התאונה.

ראשית, לא הייתה כל מניעה לגבות את הודעת המנוחה במהלך שהותה בבית החולים רמב"ם שאז היא לא הייתה בבידוד. אמנם הבוחן ציין בעדותו, שהרופאים אסרו עליו לעשות כן, אך טענתו זו של הבוחן אינה מגובה בראיה כלשהי, והוא עצמו לא רשם כל מזכר בעניין, ולא תיעד ולו ברמז את את נסיונותיו להפגש עם המנוחה. עיון בטופס סיכום האשפוז ברמב"ם מלמד, כי המנוחה לא נפגעה בראשה, לא איבדה את הכרתה, ואף סיפרה לרופאים כיצד התאונה התרחשה. לציין, שגם אחרי הניתוח האורטופדי בתאריך 14.5.17 המנוחה החלה בהליכי השיקום בבית החולים רמב"ם, קמה מהמיטה והחלה ללכת, וניכר כי במהלך מרבית ימי האשפוז ברמב"ם היא הייתה במצב אשר איפשר את גביית הודעתה. בנסיבות אלו, ומשלא הוצגו כל מזכר או ראיה אחרת, מהם ניתן ללמוד על כך, שלא ניתן היה לחקור את המנוחה במהלך שהייתה בבית החולים רמב"ם, יש לקבוע שהודעתה לא נגבתה בהזדמנות הראשונה האפשרית.

שנית, את הודעתה של המנוחה ניתן היה לגבות גם בהמשך בשלבים מוקדמים יותר של אשפוזה בבית החולים "בני ציון", ולראיה ההודעה שנגבתה בתאריך 11.7.17 נגבתה בתנאי "בידוד" (ר' עדות הבוחן כמצוטט לעיל), כך שעצם היותה נתונה בבידוד לא היווה מכשול לצורך גביית ההודעה, וכאשר הבוחן "עמד" על חקירת המנוחה, הדבר התאפשר.

11. לאור כל האמור לעיל, אמרות המנוחה במסגרת הודעתה במשטרה אינן יכולות לחסות תחת החריג הקבוע בס' 10(1) לפקודה. בהתאם יש לקבוע, כי הודעתה של המנוחה במשטרה אינה ראייה קבילה במסגרת הליך זה, ואינני מתיר את הגשתה.

12. להודיע לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז תשרי תש"פ, 15 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.